

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Karina Vymětalová

Název: Revize učiva měkkýšů v učebnicích pro základní a střední školy

Oponentka: Mgr. Alena Kocurková

1. CÍLE A HYPOTÉZY (*uved'te, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny*):

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit komplexní přehled o biologii měkkýšů a také prozkoumat učební materiály, které jsou na našich základních a středních školách k dispozici. Oba cíle byly splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.*):

V první části shrnuje autorka formou rešerše informace o biologii a systematice měkkýšů na úrovni požadované na středních až vysokých školách. Oceňuji aktuálnost zpracování problematiky fylogeneze měkkýšů. Ve druhé části se autorka zabývá analýzou učebnic. Nejprve autorka představuje zkoumané učebnice a následně adekvátně zvolené kategorie, které ve všech učebnicích sledovala. Poté jsou uvedeny samotné výsledky analýz, které probíhaly pro základní a střední školní učebnice zvláště. Výsledky jsou přehledně uvedeny v barevně odlišených grafech v textu a tabulkách v příloze. Výsledky jsou diskutovány adekvátně v rámci téže kapitoly. Na závěr analýzy učebnic se rozhodla autorka zařadit některé informace o nejčastěji zmiňovaných druzích. Jako třetí část je uveden výzkum a výsledky výuky tématu měkkýši na čtyřech pražských středních školách. Líbí se mi nápad zjistit jak v praxi výuka probíhá a jaká specifika mají různé typy středních škol. V přílohách považuji za zbytečný seznam obrázků a grafů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.*):

Práce je psána solidní češtinou, ačkoliv stylisticky je text poněkud nejednotný. Občas by neškodilo více formální vyjadřování, případně bych vypustila příliš subjektivní dojmy a pocity (především v úvodu a v kapitole 4). Cizojazyčný abstrakt shledávám gramaticky správným. Výběr literatury byl pro účel takovéto bakalářské práce dostačující. Bohužel citace odkazů na internetové zdroje nejsou správně uváděny, konkrétní nedostatky uvádím dále. Pouze u obrázků 4–22, grafů 1, 6, 8, 15, 19, 20 a přílohy III. postrádám odkazy v textu. Celková formální a grafická úprava je na slušné úrovni, stejně tak i členění textu do kapitol.

4. KOMENTÁŘ OPONENTKY (*celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.*):

Celá bakalářská práce je svým rozsahem spíše nadstandardní (101 stran včetně příloh). Bohužel o obsahové stránce to neplatí tak úplně. Přehled biologie měkkýšů, až na část týkající se fylogeneze,

spíš připomíná ne vždy nejjasnější překlad vysokoškolské učebnice Brusca a Brusca (2003). Vytyčený cíl je sice takto splněn, avšak ocenila bych více kreativní přístup. Lépe by vypadal vlastní výklad tématu měkkýši, v jehož závěru by byly citovány publikace, ze kterých byly získávány informace pro vlastní výklad. Samotný výzkum učebnic na mě udělal dobrý dojem až na občasně nedostatky a chyby, o nichž se zmíním níže. Kladně hodnotím dobré postřehy autorky k analyzovaným učebnicím. Zde vkládám soupis faktických a formálních nesrovnalostí:

- Abstrakt shrnuje obsah práce, ale ne žádné výsledky, což považuji za nedostatek. Těž zařazení cílů nepatří do Abstraktu nýbrž do Úvodu.
- Podobně i v Závěru postrádám souhrn výsledků analýzy učebnic a naopak bych sem a ani nikam jinač nezařazovala osobní hodnocení své bakalářské práce.
- Citace internetových zdrojů je uváděna pouze jako přesná internetová adresa. Postrádám jakékoliv další informace, především datum, kdy byly dané webové stránky citovány. Jak správně citovat je možné snadno nalézt právě pomocí internetu.
- Na str. 54 v grafu č. 17 chybí v legendě popis jedné sloupcové řady.
- Na str. 65 u obrázku č. 4 uvádíte název *Viviparus contectus*, i přes to, že i v odkazu je uveden druh *Viviparus viviparus* a na obrázku je tento druh.

Po jistých stylistických úpravách a opravách občasných faktických chyb by tato bakalářská práce mohla být užitečnou pomůckou jak pro studenty tak pro učitele a to především na středních školách.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (je nutné vzít v úvahu dobu trvání obhajoby, cca 15 min.):

Připomínky:

- V rámci analýzy učebnic hodnotíte také relativní počet stran v procentech, který jste získala na základě celkového počtu učebnic (str. 34). Jenže má opravdu smysl takovéto hodnoty porovnávat?
- Mezi hodnocenými pojmy (str. 38) uvádíte štít a štítek pro analýzu jako jeden pojem. Pokud však jsou tyto pojmy zmiňovány v souvislosti s lasturami, jedná se o dva různé pojmy.
- Na str. 57 píšete: „ROSYPAL neuvádí ve svém přehledu jediného cizokrajného plže“, ale na str. 58 v grafu č. 22 je jasně vidět počet cizokrajných zástupců plžů 5. Co je tedy správně?
- Postrádám srovnání starších a novějších učebnic, které bylo nastíněno na str. 32 a také výběrem analyzovaných učebnic.

Otázky:

- 1) Je kryto celé tělo měkkýšů pláštěm? Z první věty na str. 13 to tak vyplývá.
- 2) Na základě jakých kritérií jste vybírala odborné pojmy pro hodnocení?
- 3) Považujete vysoké bodové ohodnocení učebnic jako klad či jako zápor? Liší se váš názor v tomto ohledu, posuzujete-li učebnice pro ZŠ a SŠ?
- 4) Má podle vás opravdu smysl porovnávat nejvíce obodovanou učebnici pro ZŠ a SŠ? Jaký v tom spatřujete přínos?

6. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ : (doporučuji k obhajobě a hodnotím: výborně, velmi dobře, dobře, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Doporučuji k obhajobě a hodnotím velmi dobře.

V..... Datum.....

.....
Podpis

Pozn.: Vyjádřete se prosím vlastní formou k výše uvedeným bodům, jsou-li v případě hodnocené BP relevantní.